

ГЕМ 81 – РЕЧ УРЕДНИКА

Поштовано читалаштво, драге колеге и пројатељи струке!

Пред вама је први број у сада већ девет деценија дугој традицији публикавања Гласника Етнографског музеја, па стога сматрам како је време да се нешто каже о томе која су била наша стремљења у претходном, четворогодишњем периоду у коме је гласило музеја настајало – почев од књиге 78. Својеврсна транзиција коју је Етнографски музеј прошао током последњих година несумњиво се одразила на циљеве и резултате издавачке политике ГЕМ-а, што је, између осталог, допринело томе да одељци у оквиру којих је отворен простор за предлоге, њихову евалуацију кроз рад редакције и ставове уважених рецензента, те напослетку обједињену штампу научних и стручних чланака, грађе, осврта и приказа, хроника, анала и, по потреби, библиографија у томовима за сваку годину, покривају поља етнологије и антропологије, музеологије и материјалне културе, заштите и конзервације, те нематеријалног културног наслеђа.

У таквом контексту, показало се, у протеклом „пројектном периоду“ су пристигли предлози и објављени радови одговарали свим наведеним пољима рада, где један (да се похвалимо – најстарији те врсте на Балкану) специјализовани музеј за етнографско културно наслеђе може бити активно укључен у процесе промена целокупног друштвено-културног окружења у Србији, па и шире. На основу дискурзивног посматрања у својству огледала музејског рада, потом свеукупне издавачке делатности, и напослетку праваца у којима Етнографски музеј види могуће остварење тренутно актуелне, али и своје будуће визије и мисије, у ГЕМ-у су у последња четири броја објављивани прилози из домена културе становања, културе одевања, те – као помак у разматрањима културе привређивања – прилози из области занатске делатности, културе исхране и другог, а затим они који су се тицали херитолошки проблематизованих улога и значаја кустоса, поготово етнолога / антрополога, могућности употребе фотографије као извора информација, шире посматране улоге културног наслеђа у савременом окружењу, друштвених церемонија и ритуала, нематеријалног културног наслеђа, заштите непокретних културних добара, рада Одељења за конзервацију у Етнографском музеју и осталог.

Књига којом започиње девета декада у животу Гласника обликована је по већ претходно наведеним, устаљеним одељцима, но уз то треба назначити намеру да осамдесет први број направи искорак према како изложбеној тако и издавачкој делатности уопште, те су због тога уврштене у разматрање од стране редакције скраћене верзије три од неколико најбоље оцењених мастер радова (у протеклој години) колегиница и колега са Одељења за етнологију / антропологију Филозофског факултета. С обзиром на то да су у периоду иза нас већ објављена два самостална зборника мастер ра-

дова, а да је у оквиру изложбене делатности, такође два пута, омогућено колегиницама и колегама да излажу након завршених студија етнологије / антропологије (и то у оквиру пројеката *ГЛАМУР* на „српски начин“ : *матурски балови (1991–2014)* и *Коцкасти универзум : Лего у Србији*), може се говорити о томе да антрополошка проблематика међународне размене студената, потом истраживање политичког активизма навијача ЈСД Партизан, као и однос националне и организационе културе у мултинационалној компанији, заокружују већ предочене назнаке о томе шта све, у одређеном дискурсу, може бити проблематика за разматрање и могуће излагање у Етнографском музеју.

Значај овде понуђених чланака огледа се и у томе што је читаоцима омогућено да на једном месту упореде приступ савременој антрополошкој проблематици, не нужно везаној искључиво за домаћи истраживачки простор, са изванредно актуелном културом привређивања, овде очитаном у бојацијском занату, или са друштвеном институцијом даривања на слави, при чему се оба чланка могу контекстуализовати у нематеријално културно наслеђе. У таквом окружењу, на основу својеврсне улоге садржајног „медијатора“, на значају могу добити радови који се баве музеолошки постављеном проблематиком концепта културне биографије предмета и иницијалним разматрањима о приближавању, у домаћој музеологији устаљено удаљених, културних контекстуализација културе одевања култури привређивања.

У уверењу да ће досадашњи пут бити настављен са несмањеним ентузијазмом и уз напредовање у складу са процесима развоја етнографске музеологије, херитологије, етнологије / антропологије и свих осталих, сродних, а за наше гласило добродошних поља интересовања, претпостављам да ће и ГЕМ 81, књига која је пред вама, означити добре намере, праве циљеве и још боље резултате.

Срдачно и с поштовањем,
Марко Стојановић